

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homo Christianus In Sua Lege Institutus. Sive Discursus Morales

Quibus Totum Hominis Christiani Officium Explicatur; Quídkue is fugere,
quid agere debeat, quàm exactissimè traditur

Segneri, Paolo

Augustæ Vindelicorum, Anno M.DCCXII.

VD18 9063702X

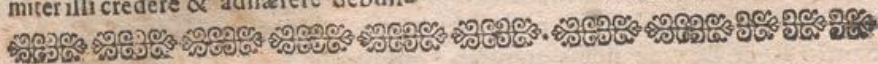
Discursus VI. De Odio, quo Deus in Peccatum fertur. Ut sciamus, quo odio
omnes nos in Peccatum ferri debeamus, pro norma proponitur Odium Dei,
quo hic illud prosequitur, eàmque in rem perpenduntur ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51653](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51653)

QUA PECCATO BENEFIC. INCARNAT. AFFICITUR. 71

omnium actionum suarum, & vitæ tam peiperam actæ reus, sed etiam non minus actionum, & vitæ Dei hominis rationem redditurus, quibus tam aperte contradixit? Si Philosophi antiqui non fuerunt excusabiles, ut asserit Apostolus, eò quòd in scholâ naturæ instructi vinendo Deum non glorificaverint, quem istiusmet naturæ auctorem cognoverant: Ita ut sint inexcusabiles, quia cum cognovissent Deum, non sicut Deum glorificaverunt: Quam excusationem poterimus adferre nos Christiani, qui in scholâ fidei eruditi, Deum confitentes, qui ut ad vitam nos duceret, factus est via nostra & veritas, cum firmiter illi credere & adhærere debuif-

semus, moribus nostris plusquam Barbari illum oppugnâvimus? Charissimi, si velimus, adhuc respiciendi tempus habemus; nondum formidandi Judicis partes agit, sed Advocati, quare sincerâ confessione peccatorum nostrorum veniam ab ipso postulemus, verâque & seriâ conversione vestigijs illius insistentes doctrinæ ejus nos conformemus; faciamus denique, quidquid nobis possibile est, ut sublimem illum finem consequamur, pro quo JESUS CHRISTUS è cælo in terras descendit, ut nobis primò gratiæ, deinde gloriæ vi-
*Joh. 1. 9.
12.*
 ram daret. Ego veni, ut vitam habeant, & abundantius habeant.

DISCURSUS VI.

De Odio, quo Deus in peccatum fertur.

I. **P**oni Regiminis lex est, ut quandoque statera & pondera examinentur, publicâque auctoritate approbentur. Vellem itaque, ut laudabilis hæc consuetudo in utilitatem animæ nostræ introduceretur. Quæ est nostra statera? est ea, quam de rebus habemus, aestimatio. Verùm quoties inter ipsos Christianos hæc fallit? Dicunt bonum malum & malum bonum. Virtus enim non pluris aestimatur, quam tenebræ, despiciuntque, è contra peccatorum ipsum, quod tamen Inferno

horribilius est, beatum & pulchrum quasi lux ipsa putatur. *Ponunt tenebras lucem; & lucem tenebras.* O perverla ponderatio, ideòque coram Deo, qui est ipsa veritas, abominabilis! *revertimini, igitur, revertimini ad lucem.* Bilancem tam fallam examinemus hodie, & Sanctuarij, quod fallere nequit, stateræ conformemus. Immensum Dei Odium, quo peccatum persequitur, perpendamus, discamusque ab illo, quam justum sit, ut nos detestabile hoc monstrum abominemur. Quare duas hodie veritates exponam qualitates scilicet divini hujus Odij, e-
 jus

jusque moriva, incipiamus à prima.

I.

II. Quod si vobis dicerem, Deum plus esse peccato contrarium, quam album nigro, quam dulce amaro, quam lucem tenebris, sic loquendo videret mihi jocari. Dico Deum tantopere detestari peccatum, ut si ex omnibus mentibus Angelicis una foret, & si omnes hominum linguæ coalescerent in unam solam, illa mens tam perfecta neque intelligere posset, nec lingua illa tam eloquens explicare vel minimam quidem partem maximæ istius contrarietatis, quæ inter Deum & peccatum invenitur. Nihilominus, ut aliquid cum fundamento dicam, hisce inhærebo verbis, à Sancto Rege Davide nobis transcriptis, ut in ipsis, tanquam mysterio abscondito, campum habeatis supremi hujus Odij condiciones investigandi. In Psalmo igitur quinto nobis indicat, quemadmodum nullum mane elabi permiserit, quo non attentè contrarietatem, inter bonitatem Dei & iniquitatem perpenderit, ideòque intensius rimando agnoverit Odium Dei adversus peccatum, odium esse essen-

Ps. 55. Mane astabo tibi & videbo, quoniam non Deus volens iniquitatem tuas.

III. Quid cogitatis, charissimi, esse Deum? Est hostis peccati. Quid quid perfectionis est in hac boni abyssò, totum & è diametro peccato est oppositum, ita ut desineret esse Deus, si minimam omnium peccatorum possibilem partem non odif-

fer. Aliæ contrarietates naturales non sunt ita comparatæ, potius enim se invicem patiuntur, & in uno composito conjunguntur. Calor & frigus, siccitas & humiditas ad formandum mixtum aliquod uniuntur, diuque simul permanent, quamvis inter illa sæpius non desint contentiones. Sed impossibile est, ut Deus & peccatum vel unico momento simul stare possint, & si unquam intercederet unio aliqua, Deus non esset Deus, quia non esset suprema illa sanctitas, quam habere deberet, ut sit Deus. *Non Deus volens iniquitatem tuas.*

IV. Præterea contrarietas, quæ in rebus creatis invenitur, non fundatur in substantiâ, sed in accidentibus. Hyemale frigus essentia hominis non est contrarium, sed tantum calori illius naturali, quo vita conservatur; Deus verò propter substantiam suam adversatur peccato, quæ est summum bonum, summa pulchritudo, summa virtus; ideoque non illud liberè, sicut nos, sed necessariò Odio habet, nec unquam illam aversionem interrumpere, aut mitigare potest. Odisse peccatum non est illi liberum, sicut amare essentiam suam divinam illi liberum non est. Si has veritates Christiani profundè penetrarent, quæ tamen aded manifestæ sunt, quomodo esset possibile, ut unquam peccarent? attamen in sinu iniquitatis indormiscunt, quasi supra prati herbas quiescerent. At ita res se habet. Peccatum etiam quoad hoc simile est serpenti, & quidem valde pestilenti, in-

stat

star aspidis enim veneno suo somnum conciliat. *Sopit quos inficit.*

V. Progrediamur ulterius. Adhuc aliam sublimem Odij qualitatem nobis indicat Psalmista, quã DEUS peccatum averfatur, atque Peccatorem Deo nunquam posse appropinquare, nec in præfentiã illius permanere. *Neque habitabit juxta te malignus, neque permanebunt Injusti ante oculos tuos:* quo loquendi modo infinitam illam demonstrat distantiam, quæ est inter Bonitatem divinam & culpam; ita ut non tantum necessaridè Deus cogatur totã essentiã suã odisse peccatum, sed etiam infinite averfari. Odium, inquit Sanctus Thomas, totum nascitur ab amore, id est, que quantum Deus amat se ipsum, tantum consequenter abominatur omne peccatum, id est infinite. Hæc est duorum terminorum sibi invicem oppositorum natura, ut quod magis aliquis appropiat uni, tantò magis recedat ab altero. Eodem modo, quò magis navigantes elongantur à nostro polo, tantò propiùs polum huic nostro contrarium accedunt. Et quomodo est possibile, ut peccatores immani non percellantur horrore, considerantes se coram oculis Dei magis abominabiles esse, quàm araneum, aut fætidissimum bufonem? Ita ut fatius foret, minùsque malum, basiliscum toxico gravidum esse, quàm animam unico solo peccato infectam habere. Quando igitur passione extæcati, peccatum aliquod committere intenditis, priùs sistite parumper, & intra vos dicite: hæc abomina-

R. P. Segneri Christ. Instr. Tom. II.

tio, quam cogito in lucem proferre, est monstrum adeò horrendum, ut illi simile non inveniatur in Mundo. *Less. de prof. Si Deus doloris alicujus capax esset, hæc mea actio plus mœroris & tristitiæ illi adferret, quàm omnium Sanctorum bona opera simul sumpta gaudij attulerunt. Et ne putetis novam hanc esse amplificationem: Si ipsamet DEI Mater (quæ dignitate sua omnes in Cælo Sanctos superat) unquam uni soli peccato mortali animo consensisset, Filius ejus illam subito plusquam serpentem odisset, & si in tali statu exspirasset, quid factum fuisset illã? ipsemet ore proprio ad æternos inferorum ignes cum alijs reprobis eam condemnasset, ne quidem minimã vitæ corporalis ab eadem in Incarnatione acceptæ, nec educationis & sustentationis habitã ratione. Ita ipsimet diaboli coram Christi Throno comparentes, se indubitanter sentire demonstrarunt (quemadmodum in Spiritu vidit S. Brigitta) ita & nobis absque ullã hæsitacione credendum est. Quod si ita est, Charissimi, has quæso veritates aliquantisper vobiscum pervolvite, & si deinde adhuc peccare vobis lubet, audeo dicere, peccare tantummodo, per me licet. At quis hæc perpendit? Peccatores omnium internarum passionum tumultibus se opprimi sinunt, ut proprium malum non advertant. Romanis & Carthaginensibus ad Trasimenum confligentibus, horrendis terra conquassabatur motibus; propter armorum tam strepitum, & animos prælio in-*

K

ten-

rentos ne quidem improvisa hæc terræ concussio audiebatur, multò minus de eadem evitandâ quemquam cura angebat.

VI. Deinde semper ulterius ditissimas contrarietatis fodinas ingrediens Propheta, quas Deum inter & hominem videbat, inquit, Deo semper Odio fuisse iniquitatem, & eos qui eam operantur. *Odisi omnes qui operantur iniquitatem*: atque ita

S. Tho. 2.2.9. 38. ar. 6. ad 3. tertiam divini hujus Odij conditionem nobis insinuat, quod non solum est essentialè, non solum infinitum, sed etiam æternum. Odium, ut videtur Alberto Magno, est ita inveterata, aut, ut melius dicatur, est aversio inveterata. Verùm cum in

Dei æternitate non sit prius aut posterius, semper æquali Odio Peccatum, & Peccatores Deus prosequitur, certo tamen loquendi modo considerate, quæso, quàm magnum hoc debeat esse Odium, quod totâ æternitate durabit! Si possibile esset, ut à principio non tam immensum fuisset, jam propter tantam durationem factum esset immensum, non secus ac flamen, quod si ab æterno exundâssent, infinitam jam aquarum eluvionem produxissent. *Odisi*

Habac. 1. 13. *omnes, qui operantur iniquitatem.* Proinde quemadmodum DEUS semper iniquitatem, & iniqua agentes odit, sic non minùs nunquam illam odisse cessat. *Respicere ad iniquitatem non poteris.* Quæ est igitur hæc inimicitia, quæ pacem nunquam sperare potest? Quamdiu Deus erit Deus, semper erit hostis peccati, & quamdiu seipsam

amabit, semper peccatores Odio prosequetur. Quandoque vestrum aliquis in principio resistit peccato, & exempli gratiâ, ad testimonium falsum dandum provocatus, responder, se non posse. Verùm si amicus ille, aut potius, ut melius dicam, nefarius hostis aureos promittat montes, dicatque id non præjudicare officio suo, omnia verba & passus abundè se remuneraturum. Hoc tam exiguum in spe lucrum instar folij aurei efficit, ut amarum perjurijs catapotium faciliè degluciat. Charissimi, Odium vestrum non est simile illi, quo DEUS peccatum prosequitur. Odium vestrum inconstans est & variabile, Divinum autem constans est & æternum. Si unico etiam levi peccato plurimas ad Sanctissimam fidem converteretis animas, imò plures, quàm sceleratus Mahometus pervertit, Deus ideo peccatum vestrum odisse non cessaret, sed in omnem æternitatem vos tanquam culpabiles puniurus esset.

VII. Pro ultimâ denique hujus divini Odij qualitate addere possem, illud non tantum DEO esse essentialè, infinitum, æternum, sed etiam unicum. *Odisi omnes qui operantur iniquitatem.* DEUS omnia peccata, omnesque peccatores abominatur, nihilque aliud, quàm illos odit. Hic est Odij divini terminus, extra illud non est aliud, quod aversatur cor illius. *Nihil odisti eorum quæ fecisti.* Quamobrem nunquam DEUS neque damnatis, neque diabolis in æternum reconciliabitur; quia semper Rei erunt pecca-

peccati, è contra verò ablatò peccato statim cum peccatoribus amicitiam redintegrat; in illis enim præter peccatum nihil aliud adversatur: quemadmodum Venatores elephantem, quamprimum dentem sibi evellit & abjicit, non amplius insequuntur; sic quamprimum peccator cordis deponit malitiam, statim iterum inter amicos DEI recipitur, nec potest illi amplius malè velle. Video, inquit, Sancta Catharina Genuensis, video tantam esse Dei cum creaturis rationabilibus conformitatem, ut si diabolus squallidam peccati vestem abjicere possit, illo ipso instanti veraci cum amore illi Deus jungeretur. Hic est unicus inter Deum & animam divisionis murus, Hoc est unicum impedimentum. *Iniquitates vestrae dividerunt inter vos & Deum vestrum.* Quòd si plures solis radij in unico, solo unirentur puncto, exsili-
 §. 12. ret ignis; sed quid si omnes simul in unicum speculum reflecterentur, quantum non ardorem, incendiùmque excitarent? Sed ut adhuc melius dicam. Si omnia fulmina, quæ unquam è cælo in terram delapsa sunt, simul juncta jugum montis percuterent, quantam putatis cicerent tempestatem & ruinam? Hæc omnia ideo dicta sunt, ut vivacissime concipiatis, quàm implacabile sit, in peccatum Dei Odium. Voluntas infinitè perfecta odit culpam, & præter ipsam nihil odit aliud. Quis ergo sibi imaginari potest summum illum Odij impetum, quo ad persequendam illam movetur? *Nihil odisti eo-*

rum que fecisti. Hoc omnes Sancti considerabant, ideoque etiam ipsam peccati umbram horrebant. Sancta Francisca Romana semel forruitò præd-
 pe publicæ meretricis domum præteribat; cùmque recordaretur, ibi quasi in hospicio Dei offensas recipi; tanto afflictà fuit dolore, ut ad simplicem murorum illorù aspectum animi passà fuerit deliquium. Considerate igitur extremam peccatorum ignorantiam, qui hoc peccati monstrum non secus ac catellum Melitensem blandiis deliniunt. Non immeritò inde colligere licet, diabolus eum illis idem facit, quod corvus cum cadaveribus, qui primò oculos illorum devorat. Cæci sunt, quid enim aliud
 Matt. dici potest? *Cæci sunt & Ducei cæcorum.* 15. 14

II.

VIII. Sed unde, diceris mihi, tanta in amabilissimo Dei corde peccati abominatio? Unde? ab ipsomet ip-
 sius corde, quod est totum amabile, & ipsa amabilitas; id est, quia seipsum infinitè, & nos summopere amat, hæc de causâ inexplicabiliter etiam odit peccatum, veluti sibi & nobis contrarium. Utrumque seriò perpendamus, ut maledictum hoc monstrum semper magis execremur, sicque ad alteram veritatem accedamus, quam demonstrare vobis promiseram, sùntque, post Odij divini in peccatum qualitates, motiva, quibus ad id inducitur.

IX. Peccare non est aliud, quàm creaturam gerere se velle, quasi ipsa esset DEUS, & erga Deum ita se

habere, quasi ipsa creatura esset. Hæc singularim examinemus; Hæc enim veritas clavis est, quæ quidquid hodie dicendum superest, referatur, ut probè assequamini. Primum Creatura peccando se habet tanquam DEUM, hoc quidem modo: Deo omnino proprium est, nemini subjectum esse & independentem, suam sibi ipsi in operando legem esse. *DEUS sibi ipsi* 3. Th. 1. p. q. *est lex.* Ideoque ipse solus id quod 21. ar. vult, voluntate propriâ velle potest; 1. ad 2. quia voluntas ipsius est omnium voluntatum regina, & sicut est celsissima & suprema, ita pariter quarumvis aliarum est norma. Quid autem facit temerarius peccator? Audet è divinæ voluntatis vertice hoc tam pulchrum diripere ornamentum, ut eodem propriam coronet frontem, dicendo cum superbo illo Pharaone; *Exodi* 5. 2. *nescio Dominum, & Israel non dimittam.* Quod est illud dominium? quod imperium? Quæ iussa? Non alium præter me cognosco Dominum, non aliam quàm voluntatem meam cognosco legem; ita mihi placet; *Nescio Dominum.* Et hoc dicendo omnem excurret regulam, seque omni Legislatori anteponit. An igitur hoc aliud est, quàm sibi ipsi se DEUM constituere? Princeps Diabolorum Beelzebub appellari voluit, prout indicant illa Evangelij verba: *Lucæ* 11. *In Beelzebub principe Demoniorum eicit Demonia.* Beelzebub verò secundum Doctissimorum interpretum doctrinam, idem est ac *vetustus Deus*: Peccator non ita pridem à nihilo extractus, non audet se Deum verè an-

tiquum nominare, *Vetustum Deum* sed Rebellionem omnium Principis insistentem vestigijs, se Deum novum facit, *Deus recens*; indignans vero Deo suo subjectum esse. *Confregisti jugum, rupisti vincula mea, dixisti non serviam.* 2. 20.

X. Sed neque hic incredibilis peccati malignitas sistit: ulterius progreditur. Non illi satis est hominem se gerere ut Deum; sed vult insuper, ut Deus minoris sit æstimationis, quàm homo. Lucifer suo loquendi modo ostendit, nihil se aliud desiderare, quàm Deum habere imperij Socium, Peccatores verò impudentiori superbiâ, DEUM quasi servum sibi parere volunt. *Projecisti me post corpus tuum.* Imò in obsequio suo etiam illum affligi & defatigari exoptant. *Servire me fecisti in peccatis tuis, præbuisi mihi laborem in iniquitatibus tuis.* Et quid mirabili hoc loquendi modo vult significare, nisi quòd peccatori satis non sit ad offendendum Deum, abuti creaturis, sed etiam Deo ipso abuti: Vult, ut Deus tam graves non sentiat injurias, vult, ut non ulciscatur, nec puniat; verbo Deum vult sibi fixilem esse, amantem iniquitatis, id est, vult minus esse quàm hominem, sicut Deus ipse peccatori exprobrat, ubi dicit: *existimasti iniquo, quòd ero tui similis.* Quid amplius? David audito passionum secreto consilio in obscura cordis iniqui aulâ habito, his verbis omnia comprehendit vota. *Non sit Deus. Dico, non sit.* Sic enim aliqui illa Psalmi verba legunt. *Dixit insipiens*

ans in corde suo: non est Deus? quod idem est, ac si diceret: non ignoro, quod sit Deus, sed vellem non esse: scio dextram illius plensm esse fulminibus, sed vellem esse exarmatam, vellem Deum criminum meorum esse ignarum; Nec Vindicem esse posse, sed potius etiam illa amare debere. *Non sit Deus.* Hoc est peccare. An non igitur sancta Maria Magdalena de Pazis iustam vobis causam habuisse videtur, quando morri vicina cuidam familiarium suarum dixit: ab eo ex hoc Mundo, quæ nunquam capere potui, quomodo homo adeò insanire possit, ut Deum peccato mortali offendat? sed num causam scire vultis? Magna hac eclipsis semper fit de nocte, adeoque à peccatoribus non observatur. Cæterum, Ecce! inquit S. Augustinus, quid sit peccatum: *Unum est summum bonum, aliud summum malum, hoc peccatum, illud, Deus.* Ad hunc loquendi modum nos obstupescimus, quia non nisi de foris peccatum cognoscimus, id est, non nisi per oppositionem, quam habet cum nostra & proximi utilitate. Sed hoc est feri Draconis ovum ex solo putamine cognoscere, quod quantumvis scedum ac retrum appareat, ne minimam tamè toxici latentis partem ostendere potest, Considerate quæso, peccatum totum esse Deo oppositum, cum sit unicum illius summi boni malum. Quare sicut Deus est bonum universalissimum, quod omnia bona eminenter in se continet, id est, modo quodam magis excessivo & electissimo, omnique comparatione

majori omnes perfectiones extra se positas comprehendit, ita peccatum est malum universalissimum, quod eminenter omnia in se mala includit.

XI. Hæc est illa bolis, quæ molorum omnium Oceanum, qui fundo caret, hoc est peccatum, scrutari debemus: perpendite peccatum esse Deum inversum, aut verius, esse quid DEO è diametro oppositum; unde quanta in Deo est bonitas, pulchritudo & perfectio, tanta in peccato est malitia & sceditas? Hoc modo immensum venenum, quod hoc malitiæ pelagus in se continet, aliquantulum apprehenditis.

XII. Verùm vos bolide minis brevi utimini, quare mirum non est, vos illud non rectè metiri. Dicitis enim: *quid Deo nocet peccatum meum? quid mali illi facio?* Scire oportet, ad injuriam personæ honore dignæ inferendam necessarium non esse, ut ex illa injuria damnum patlatur. Sufficit lædi ipsius Jus, cujus obedientiæ se subditus opponit. Imò in hoc supremi Domini consistit dignitas, ut præscindendo ab omni nocumenti umbra, sine omni utilitatis spe, absque ulla contradictione ejus iusta adimpleantur. *Omnia quæcumque voluit Dominus, fecit in celo & in terra, in mari & omnibus abyssis.* Huic ergo dignitati, quam propter infinitam naturæ suæ perfectionem possidet Deus, & ob quam meretur, ut omnes voluntates creatæ, se suæ quocunque tempore promptè subjiciant, huic inquam dignitati omnis peccator se op-

ponit, & in hoc summa cujuscunque peccati consistit malitia, nolle servire Deo, sed sibi ipsi. Hinc sapientissimè dixit S. Augustinus, bonos uti Mundo, ut cum ipso possint gaudere Deo; malos uti Deo, ut cum Deo possint gaudere Mundo. *Boni utuntur Mundo, ut fruantur Deo, mali uti volunt Deo, ut fruantur Mundo.* Vos autem, quia non videtis, quale damnum hac injuriâ adferatis Deo, parvi aestimatis, & intra vos dicitis. *Cui mali quid infero;* Verum quidem est, bona Dei intrinseca ab iniquitate vestra nullum pati damnum, sed nimio tamen damno bona illius extrinseca afficitis. *Per peccatum in bonis extrinsecis reverâ leditur divinus honor.* Deus autem tam magnus est Dominus, ut malum quodvis, quo licet extrinsecè afficitur, infinitum sit, & infinitè omnia alia mala superet.

de civ. Dei. l. 15. 6. 9.
Suar. in 3. p. disp. 4. sect. 7.

XIII, Verum est, quod si nunquam eo malitiæ pertingit peccatum, ut propriam Dei lædat essentiam, in ipsum non provenire à peccatore, sed ab ipso met Deo. Stolidus ille Populus, qui integram telorum nubem contra Solem jaculabatur, certè nunquam illum læsorit; sed hoc non à voluntate illius, verùm à Solis ipsius altitudine, extra omnem teli jactum sira, proveuit. Ceterùm si Sol ipsis vicinus & mortalis fuisset, recipiendorumque vulnere capax, quis dubitat, tot furiosorum hominum insultibus non fuisse perimendum? Idem prorsus accidit in nostro casu: Deus propter infinitam essentiæ suæ imutabilis sublimitatem, in tali perfectionis gradu est

positus, ut nullius nocementi capax sit, sed si capax esset, non est dubium quin peccator illi damnum inferret, imò lethaliter læderet, si perverfus voluntatis arcus tam sublimè tela sua vibrare posset. *Malum culpa, quantum est ex se, est privativum boni divini secundum se ipsum, si esset privabile, quemadmodum amor amicitia erga Deum est positivum boni divini secundum se, si esset ponibile.* O summa instinctus & inclinationis contrarietas inter amorem, quo afficitur anima erga Deum, & inter peccatum, quo eum offendit. Amor, quo fertur anima in Deum, naturalis est naturæ, ut si Deus jam omnia illa bona non possideret, Anima bonâ voluntate suâ omnia in sinum ejus effunderet; Peccatum contra tantæ est malitiæ, ut si Deus omnia illa, quæ possidet bona, perdere posset, omnia illi Peccatum eriperet.

XIV. Hinc est quod peccati enormitas à divina Scriptura eo explicetur modo, quasi Deus intrinsecum aliquod damnum in se reciperet. In Genesi capite sexto legimus, Deum visâ hominum malitiâ intimo cordis dolore affectum fuisse. *Videns quid multa malitia hominum esset in terra, talis dolore cordis sui intrinsecum &c.* Per Isaiam dicitur, à Peccatoribus Deum ad iracundiam provocatum, & Spiritum sanctum afflictum esse. *Ipsi Is. 6. autem ad iracundiam provocaverunt, 10. & afflixerunt Spiritum sanctum ejus.* David Psalmo nono inquit: *Exacerbavit Dominum Peccator.* Et in Oseâ habetur, à Peccatore Deum summum bonum illius ad amaritudinem concitatum

14.
1.
Caj.
1. p. 4.
19. ar.
9.
Gen. 6.
5.
Ps. 6.
10.
Ps. 9.
25.

14. se. *Pereat Samaria, quoniam ad amaritudinem concitavit Deum suum.* Unde iam acer hic loquendi modus? ut aded enormis peccati acerbitas & atrocitas intelligatur, quæ intrinsecum videtur posse adferre damnum, hoc est iram, afflictionem, acerbitatem & dolorem ipsi Deo, ita, ut Deus cruciatuum aut mortis capax esset, Mors & tormenta ipsius aliud non essent, quam pura peccatoris malicia. Et de facto causa, propter quam DEUS neque dolore, neque afflictione ullâ re ipsa afficitur, est illa, quia semper de injurijs sibi illatis debitas sumpsit pœnas, aut easdem condonat, quod est nobilissimum genus subjiciendi nobis quemcunque, qui afficiendo nos injurijs Superiorem se nobis statuere tentat. Cæteroque si possibile esset, Deum honoris sui jacturam reparare non posse, neque peccatorum punitione, neque remissione, nullum est dubium, quin summo à Peccato afficeretur dolore, non aliter quam si inimicum suum triumphantem aspicere cogeretur. Quid ergo horribili deest facinorosi, quod Peccator audeat contra Deum patrare? Solus illi deest effectus, hoc illi deest quod ad occidendû Christum defuit Herodi, funesti scilicet consilij successus. Alias enim verus fuit Deicida, sicut omnis perversus est Deicida, qui instar temerarij perduellis exceptam conjunctionem ad desideratum finem non potest perducere; facit tamen, quidquid potest, neque in ipso ullus est defectus, ut intentum fortiatum effectum. Quia in substan-

tiz, qui peccat, maximum quod potest, Deo irrogat malum, quod est illius detestare obedientiam; maximumque, quod potest illi aufert bonum, hoc est, propriam Animam.

Per altum hominis, inquit S. Thomas. S. Tho. Deo nihil potest accrescere, vel deperire; sed tamen homo quantum in se est, 21. ar. aliquid subtrahit Deo, vel ei exhibet, 4. ad 1. cum servat, vel non servat ordinem, quem Deus instituit.

XV. Hoc ipsum mihi campum aperit, ad alterum secundariû Odij divini contra peccatum motivum procedendi, estque damnum illud, quod Animæ ipsius peccantis infert. Deus tam extremâ amoris plenitudine diligit Animas nostras, ut calamitatibus nostris, quæ si suæ essent, affligatur, nostrisque emolumentis, quasi suis delectetur. Ideo in Evangelio sub habitu Pastoris, postquam ovem, id est Animam nostram, aberrantem laboriosâ vitâ suâ quæsi visset, mortisque delonibus invenisset, omnes Angelos ad congratulandum secum invitabat. *Congratulamini mihi, quia inveni ovem, quæ perierat.* Videbatur jure merito debuisse invitari Angelos, ut ipsimet ovi congratularentur, cujus inventio tota in ipsius utilitatem redundabat, idcircoque non debuisse dici, *congratulamini mihi, sed congratulamini ovi*: Parum enim mali accedit Pastori, si unius ovis jacturam faciat, ingens verò malum patitur ovis, si Pastoris tutelâ destituatur. Nihilominus hic est ineffabilis charitatis illius excessus, ut omnia commoda nostra, damnataque nostra, sua esse reputet. Quare ecce!

occe ! alteram malitiæ peccati abyſſum, ob quam à corde divino extremo meretur haberi Odio. Damnum illud intrinſecum, quod effectivè ab illo non poteſt inferri Deo, in nos recidit à Deo, in quantum quivis noſtrum arctiſſimè Deo aſtringitur. *Peccator peccando Deo nihil nocere effectivè poteſt*, inquit S. Thomas, *tamen ex parte ſua contra Deum agit, in quantum noſumentum infert, vel ſibi, vel alteri, quod ad Deum pertinet.* Quod damnatum, inquit Sanctus, impius Deo inferre nequit imediatè, illud mediatè parat, dum Animæ ſuæ fraudi eſt: quem admodum mancipium, dum ſe ipſum vitâ privat, in ſe ipſo Domino ſuo nocet.

Ser. 5.
Fol.

XVI. Quæ hucusque dixi, celebri explicabo hitoriâ. Nobilis quidam Belga, cui nomen Bertulfus erat, paulò poſt decimum ſeculum, in legitimam ſibi Sponſam Sanctam Virginem ex Picardia, Godolevam dictam, petijt, & obtinuit. Si Matrimonia, ut fortunata ſint, inter pares contrahenda ſunt, certè hoc non aliud, quàm lamentabilem eventum fortire potuit. Sponſa Virgo erat formoſa, devota & tota Deo plena, ita, ut inter dores illius minima fuerit generis nobilitas; contrà verò maritus illius tam malè moratus erat, ut vita ipſius familiæ ſplendori maculam inureret; utpote tam perversam agebat vitæ rationem, ut feris potiùs quàm hominibus añumerari potuerit. Sufficiat id unum ſcire, ipſo nuptiarum die tantum illum pœnituiſſe, ut ne quidem ſolemnitati aut convivio intereſſe voluerit, ſed relictam Spon-

ſam, quo liberiùs alienis indulgeret amoribus, ſervo, ſive ut meliùs dicam ſcurræ tradiderit, ut miſeram indignis, quibus liberet modis, divexaret; & quod ampliùs eſt, è marito mutatus eſt in carnificem: eam enim in vira dari panis fruſtulo modicæque aquæ ſumma cum afflictione ſervavit; deinde millenis illam angoribus, licè diſſimulatis, abrampere conatus eſt. Denique depoſitâ omnis verecundiæ larvâ reſtem collo ipſius per eundem ſervum injici juſſit, præfocatamque in flumen abjici. Audito tragico hoc caſu, quæro nunc ex vobis, quid putatis, Patrem hujus Sanctæ de omnibus hujusmodi injurijs Filix ſuæ à nefario hoc homine illatis intra ſe dixiſſe? Imò quod vos diceretis, qui hic eſtis, ſi quædam filiarum veſtrarum Matrimonio juncta, minimam ſimilium cruciatuum experiretur partem? Creditiſne poſſibile eſſe, ut toleraretis? Jam igitur ex ipſiſmet affectibus veſtris Iræ & Indignationis, quâ Deus peccatum averſatur, effigiem concipite. Deus peccatori Animam dedit tam nobilem, ut Angelorum cuilibet choro inferi potuiſſet; tam pulchram, ut ipſemet DEI Filius illius amore captus fuerit; tam divitem, ut pro dote ſua Regnum Cælorum obtinuerit. Peccator verò, poſtquam Animam pejus tractavit quàm abjectiſſimam equi animam, tradidit illam corporis curæ, quod velut viliffimum Mancipium, Domini ſui imitans genium aſſiduè eam divexat, in mille obſcœnitarum ſordibus volutat, cibo, id eſt oratione privat, denique vitâ nefariâ mor-

in 77.
p. 2.

Ecol.
30. 24.

rem adsciscit. Et Deus hujus animæ Pater, & quidem dupliciter Pater, Pater in ordine naturali propter creationem; & Pater in ordine supernaturali propter adoptionem, tam atroces ferat injurias, nec ulciscatur? Quid refert, si in se ipso nullum patriatur damnum? Satis est, quod Anima ipsius Filia damno, & quidem aliquando irreparabili afficiatur, cum à peccatore interneconi data, non in præterfluentem aquam, sed in infinitarum flammarum abyssum præcipitatur. Philomela videns post laborem, quem incubando & alendo pullos suos impendit, à serpente nidum ingressò omnem illorum exsugit sanguinem, licet per aërem volitans libera sit, à toxico & à crudelium dentium moribus immunis, gemit tamen, stridet, videturque tam infausta prolium suarum morte commori, earumque sentire vulnera, quasi sua propria essent. Pater Petrus Faber, summo opere laudatus à S. Francisco de Sales in introductione suâ Spirituali, tam firmiter hanc veritatem menti suæ impresserat, ut diceret, propter hanc causam infernum timeo, quia condemnandus, Deo auferrem Animam meam, quæ tamen ob plures respectus plus ipsius est, quàm mea.

Ecclesi. 30, 24. Misereve Anima tua placens DEO, clamat Ecclesiasticus. Nihilominus si Animæ nostræ compati nolumus, quia nostra est, saltem ided non desinamus illius misereri, quia ad Deum spectat, cui gratius non possumus præstare obsequium, quàm si eam salvaverimus. Ad hunc modum videmus Hortula-

R. P. Segneri Christ. Instr. Tom. II.

nos Principum majorem habere curam hortorum illorum, qui Principum sunt, quàm si sui proprii essent. Si enim illorum proprii essent, quoties zizania crescere sinerent, ut vix non sylvescerent? sed quia ad supremum Dominum spectant, minimas etiam enascentes herbulas inutiles evellunt, & quidquid de nocte repullulavit, quovis mane in areolis extirpant.

XVII. Ecce immortalis & infiniti hujus odij causam, quo amabilissimum cor DEI peccatum insensissimum hostem suum persequitur, est. que immensa illa bonitas, quæ se ipsum, & nos quoque amat. Vos putatis, Deum quia bonus est, iniquitates vestras non curare, nec poenâ dignas considerare, & quia animas vestras tantopere amavit, ut etiam vitam suam pro illis dederit, ided facilius lapsuum vestrorum enormitatem colerare posse. Verùm nimium hallucinamini! Imò quia bonus est, ided malitiam insensius odit, magisque persequitur; aliàs enim bonus non esset, sicut vos dicitis. Nonnemo coram Spartano aliquo vicinæ civitatis Gubernatorem laudabat, dicebatque, esse tam bonum, ut omnibus reis facile veniam impertiat. At quomodo resumit Spartanus, potest esse bonus, si malos non aversetur? *Quis boni Au. Tertul. Etor, nisi qui & exaltor? Quis mali ex-intraneus, nisi qui & inimicus? Qui Mu. Marc. ficam non intelligit, non curat vocem c. 13. aliquam in pulcherrimo concentu dissonare; at Phonascus, propter amorem, quo fertur in harmoniam, abso-*

L nam

nam illam vocem tolerare non potest, itaque accenditur. Amor igitur DEI erga nos non efficit, ut injurias, quas facimus Animæ nostræ, patienter toleret, sed etiam facit, ut vivacius illas sentiat. Idem toties in Scriptura legimus Deum esse Zelotum: *Dominus*

Exod. Zelotes, nomen ejus. Quia quo magis tam charas sibi diligite Animas, tanto magis avertatur, quidquid utilitati illarum se opponit, damnūque infert.

S. Tho. Deus appellatur Zelotes, inquit S. Dionysius, propter multum amorem, quem

28. art. habet ad existentia. Quod si talem
4. ad 3. erga omnes res creatas Deus habeat Zelotum, quanto majorem pro animabus, quas creavit simul & redemit, habiturus est?

XVIII. Quamobrem Charissimi mei, nolite frivolas quærere excusationes ad bilancium vestrarum falsitatem justificandam, sed potius operam adhibete, ut eas fideli ponderi Sanctuarij hucusque monstrato, conformetis. Intra vos ipsos dicitote: quis fallitur, Deus an nos? Deus tantum odit peccatum, quantum se ipsum amat; nos contra plus diligimus peccatum, quam nos ipsos: peccantes enim non attendimus, in quas nos miserias præcipitemus. Quis ergo decipitur? Ultra harum bilancium est æquissima? *Aut Deus errat, aut Mundus fallitur.* Si verò Deus tanquam sapientia infinita fallere non potest, manifestum est, nos à nobis ipsis falli, tam nocivum toxicum velur aquam puram degloriantes. Incipiamus parumper peccatum, si non eo, quod meretur, saltem Odio majori, quam

hucusque, insectari. *Revertere ad Dominum, & avertere ab injustitia, Eccl. (Quæ est opportuna Ecclesiastici ad. 17. 23 monitio) & nimis odito execrationem.* Pro Regula hoc adimplendi, imitemur divinum illud Odium; de quo hucusque locuti sumus, & ut ad Deum convertamur, contra pestiferum hoc peccati monstrum incomparabilem animi aversionem concipiamus, quæ toti Deo similes reddamur. *Avertere ab injustitia.*

XIX. Plurimi Christianorum magnam in Confessione erga pœnas, quas peccando promeriti sunt, aversionem concipiunt; sed non parem culpæ, ob quam tam graves pœnas luere deberent. Hos nolite imitari, sed in hoc animos intendite, ut directo contra peccatum Odio accendimini, illudque tanquam summam proditionem injuriamque, quæ Deo summo Bono inferitur, & velut apertum verumque increatæ illius Majestatis hostem considerate. *Malum culpæ opponitur propriè bono increato, inquit S. Thomas, contrariatur enim impletioni divine Majestatis.* Hoc ipsum Odium contra quodvis peccatum vestrum concipite. *Avertere ab injustitia tua, non solum, ab injustitia, sed ab injustitia tua.* Facile est peccatum in alijs odisse, sed non est tam facile, in se ipso odisse. Si alicui alteri injuriam facitis, parvi facitis, frivolaque excusatione extenuatis, dicentes, id animo Iræ effervescente factum esse. Sed si alius quispiam eodem animo vos offendat, statim hominem nefarium appellatis, nec dignum esse, ut inter vivos numeretur.

retur. Hoc est in alijs, non in se ipso
 odisse peccatum, estque prorsus idem,
 ac duabus uti stateris, unâ pro re-
 bus vendendis, alterâ pro emendis,
 adeoque eorâ DEO abominabi-
 lem se reddere. *Abominatio est apud
 Dominum pondus & pondus; quare,
 10. 23. avertere ab injustitia, ab injusti-
 tia tua.*

XX. Neque vobis sufficiat, ordi-
 nariam contra peccati malitiam aver-
 sionem concepisse. Hæc non sufficit.
Hugo in Nimis odito execrationem. Tantopere
 hunclo. peccatum odisse oportet (quod hic à
 Spiritu sancto execratio vocatur, tam
 quia meretur execrationem, quàm
 quia execrabiles nos reddit) oportet
 inquam tantum odisse, ut nimium vi-
 deatur. *Nimis odito.* In veritate,
 sicut modus amandi Deum, est, amare
 illum sine modo, sic modus averfan-
 di peccatum, est averfari, absque
 modo & mensurâ. *Nimis odito exe-
 crationem.* Hac de causa Odium cor-
 dibus vestris est datum, ut hoc mon-
 strum Odio infectemur; tunc verò
 perfectum est Odium, quando con-
 tra peccatum accenditur. *Perfecte
 22. Odio oderam illos.* Nec aliud in pec-
 catore quàm malitiam illius persequi-
 tur.

XXI. Quivis Christianus obli-
 gatione officij sui divinam bonitatem
 in hoc Odio imitari tenetur, quod
 tam justum est, quia pulchræ dilectio-

nis partus est, ideoque cuivis hoc
 Odium imprimis essenziale esse de-
 bet. *Qui diligitis Dominum, odite ma-
 lum.* Est impossibile, ut aliquis verus
 sit Christianus, & non amet Deum su-
 um; ita etiam, qui peccatum non odit,
 est rebellis Deo. Hoc non est quædam
 devotio, nec consilium, sed est præ-
 ceptum rigorosissimum. *Ejusdem e. S. Tho-
 nim rationis est, inquit S. Thomas, quod 2. 2. q.
 velimus bonum alicujus, & quod Odio 34. ar.
 habeamus malum ipsius. 3. in e.*

XXII. Hoc ipsum Odium, quia
 non potest æternum esse, quemadmo-
 dum est in Deo, in Christiano cum Ba-
 ptismo nasci deberet, illique in ætate
 tenera instar lactis esse; annis deinde
 maturioribus eo velut Duce & Magi-
 stro utendum esset. *Serva timorem
 Domini, & in illo veterasce. Eccl. 2.
 6.*

XXIII. Denique hoc Odium sum-
 mum, & solum esse debet, non odien-
 do aliud quàm peccatum, quod so-
 lum illud meretur. De S. Joanne
 Chryostomo Eudoxiæ Imperatrici di-
 ctum fuit, illum non aliud timere ma-
 lum, quàm peccatum: *Nihil ille præter Mal-
 peccatum timet.* O nos beatos, si idem *aph. in
 de nobis dici poterit! Certi erimus, vit.
 odiendo iniquitatem, Deum imitan-
 tes, nos olim visuros, quàm justum
 fuerit tale Odium, id quod nunquam
 perfectè consequi poterimus, do-
 nec Deum videre me-
 reamur.*